

ОСЬ ТАК НАС ВИЗВОЛЯЛИ

17 вересня минає 63 роки від початку «визвольного» походу Червоної армії на територію Західної України, яка згідно з Ризьким договором 1921 р. між Радянською Росією, панською Польщею була віддана останній після поразки більшовицьких військ у війні з польськими легіонерами Пілсудського. Так було здійснено поділ України після злуки 1919 р. УНР і ЗУНР. Правда, цей «визвольний» похід відбувався згідно з таємним договором між СРСР і фашистською Німеччиною (пакт Молотова-Ріббентропа) про поділ суверенної Польщі.

Хлібом і сіллю, увітченими арками зустрічало населення західноукраїнських земель червоноармійців. Небувале політичне піднесення панувало в містах і селах, в яких були розповсюджені брошури про заможне, щасливе і радісне життя народу на території Радянської України, спеціально надруковані масовим тиражем, вочевидь, до походу.

Проте ейфорія тривала недовго. Енкаведистський режим став набирати оборотів. Почалася тоталітарна репресія проти національно свідомих патріотів. Їх ув'язнювали, а сім'ї вивозили до Сибіру. Як записано у «Щоденнику» О.Довженка, ще до війни з Західної України було вивезено 1,5 млн. чоловік.

Із бідних селян утворювали колгоспи. Більш заможних розкуркулювали і примушували записуватись туди силою.

Протягом року декілька разів обкладали непосильними податками, обов'язковими хлібопоставками, а ще примушували вивозити цінну деревину із західних лісів на Східну Україну, в Донбас. Боляче розлучалися селяни зі своєю власністю, нажитою тяжкою працею впродовж десятиріч. Проте найтяжчий злочин скоїв енкаведистський режим у перші дні війни між Німеччиною і СРСР. Коли Червона Армія у паніці відступала, енкаведисти розстріляли тисячі політв'язнів, які перебували в тюрмах Західної України. Частина в'язнів було вивезено на Схід.

Ось деякі факти з документів і матеріалів НКВС про злочини радянської репресивно-каральної системи, що надруковані у книзі Івана Біласа «Репресивно-каральна система в Україні 1917-1953» (К.1994). Витяги з архівних документів подаються мовою оригіналу. Для достовірності заступнику начальника тюремного управління НКВС УРСР холоднокровно, ніби не про людей, а про якісь неживі другорядні предмети говориться: «В тюрмах № 1, 2, 4 міста Львова застреляно 2464 заключених. В місті Луцьку 23.06 в зв'язі з бунтом заключених... около 2000 человек расстреляны. В тюрьме г. Ковель расстреляно 194 заключенных. Из тюрьмы г. Владимир-Волынский в связи с внезапным